

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Львівський національний університет ветеринарної медицини та біотехнологій
імені С. З. Гжицького
ЛНУВМБТ імені С. З. Гжицького

Факультет економіки та менеджменту
Кафедра економіки підприємства, інновацій та дорадництва в АПК
імені професора І. В. Поповича

ЗАТВЕРДЖУЮ
Декан факультету

(прізвище та ініціали, підпис)

«26» 05 2022 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
ОК 28 «ФІНАНСИ ПІДПРИЄМСТВА»

Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський)
Галузь знань	07 – «Управління та адміністрування»
Спеціальність	073 «Менеджмент»
Освітня програма	«Менеджмент»
Вид дисципліни	обов'язкова

Львів – 2022 р.

Робоча програма з навчальної дисципліни «Фінанси підприємства» для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти за освітньою програмою «Менеджмент» спеціальності 073 - «Менеджмент»

Укладач - доцент кафедри економіки підприємства, інновацій та дорадництва в АПК імені І.В. Поповича, к.е.н. М.В. Куницька-Іляш

Робоча програма розглянута та схвалена на засіданні кафедри економіки підприємства, інновацій та дорадництва в АПК імені І.В. Поповича

Протокол № 9 від «18» 05 2022р.

завідувач кафедри економіки підприємства, інновацій та дорадництва в АПК імені І.В. Поповича

_____ П.М. Музика

Погоджено навчально-методичною комісією спеціальності 073 – «Менеджмент»

Протокол № 6 від «4» 05 2022р.

Голова НМКС

М.В. Вовк

Схвалено рішенням навчально-методичної ради факультету економіки та менеджменту

Протокол № 2 від «25» 05 2022р.

Голова НМРФ

С.І. Поперечний

Ухвалено вченою радою факультету

Протокол № 6 від «26» 05 2022р.

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Всього годин	
	Денна форма навчання	Заочна форма навчання
Кількість кредитів/годин	5,0 / 150	5,0 / 150
Усього годин аудиторної роботи	64	10
в т.ч.:		
• лекційні заняття, год.	32	4
• практичні заняття, год.	32	6
• лабораторні заняття, год.		
семінарські заняття, год.		
Усього годин самостійної роботи	86	140
Форма семестрового контролю	Екзамен	

Примітка.

Частка аудиторного навчального часу здобувача вищої освіти у відсотковому вимірі:
для денної форми навчання – 45,0 : 55,0
для заочної форми навчання – 16,67 : 60,0

2. Предмет, мета та завдання навчальної дисципліни

2.1. Предмет, мета вивчення навчальної дисципліни «Фінанси підприємства»

Предметом вивчення дисципліни є з'ясування сутності й функцій фінансів підприємств; фінансових ресурсів та джерел їх формування; організації фінансів підприємств; набуття навиків фінансових розрахунків; оволодіння методами фінансового планування, оцінювання фінансового стану, банкрутства підприємств.

Мета дисципліни “Фінанси підприємства” полягає у формуванні системи базових знань з теорії і практики фінансових відносин суб'єктів господарювання, формування фінансових ресурсів, фінансового планування, організації фінансової діяльності підприємств.

2.2. 2.2. Завдання навчальної дисципліни (ЗК, ФК)

Вивчення навчальної дисципліни передбачає формування у здобувачів вищої освіти необхідних компетентностей:

- загальні компетентності:

здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях (ЗК4);

знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності (ЗК5)

здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями (ЗК9)

- фахові компетентності:

здатність аналізувати результати діяльності організації, зіставляти їх з факторами впливу зовнішнього та внутрішнього середовища (СК2);

здатність планувати діяльність організації та управляти часом(СК8.);

здатність оцінювати виконувані роботи, забезпечувати їх якість та мотивувати персонал організації (СК10).

2.3. Програмні результати навчання (ПРН)

У результаті вивчення навчальної дисципліни здобувач вищої освіти повинен бути здатним продемонструвати такі результати навчання:

- виявляти навички пошуку, збирання та аналізу інформації, розрахунку показників для обґрунтування управлінських рішень(ПРН6);

- застосовувати методи менеджменту для забезпечення ефективності діяльності організації.(ПРН8);

- мати навички обґрунтування дієвих інструментів мотивування персоналу організації. (ПРН10):

- демонструвати навички аналізу ситуації та здійснення комунікації у різних сферах діяльності організації (ПРН 11):

- демонструвати навички самостійної роботи, гнучкого мислення, відкритості до нових знань, бути критичним і самокритичним(ПРН 16):

- виконувати дослідження індивідуально та/або в групі під керівництвом лідера(ПРН 17).

3. Структура навчальної дисципліни

3.1. Розподіл навчальних занять за розділами дисципліни

Назви розділів і тем	Кількість годин			
	денна форма здобуття освіти (ДФЗО)		заочна форма здобуття освіти (ЗФЗО)	
	усьо-	у тому числі	Усьо-	у тому числі

	го	л	п	лаб	інд	с.р	го	л	п	лаб	інд	с. р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Розділ 1. Сутність основних понять, засади організації фінансів і рух грошових коштів підприємства												
Тема 1. Основи фінансів підприємства.	6	2	2			2	10	2	2			6
Тема 2. Система грошових розрахунків підприємства.	6	2	2			2	6					6
Тема 3. Грошові надходження підприємств.	6	2	2			2	6					6
Тема 4. Прибуток підприємства.	6	2	2			2	6					6
Тема 5. Собівартість продажів та їх оцінка.	6	2	2			2	6					6
Тема 6. Оподаткування підприємств.	8	2	2			4	6					6
Тема 7. Фінансове забезпечення відтворення основних засобів.	8	2	2			4	6					6
Разом за розділом 1	46	14	14			18	46	2	2			42
Розділ 2. Фінансовий аналіз і планування діяльності підприємства												
Тема 8. Організація оборотних коштів на підприємстві.	8	2	2			4	6					6
Тема 9. Основи кредитування підприємств.	8	2	2			4	6					6
Тема 10. Небанківське кредитування підприємств.	8	2	2			4	8		2			6

Тема 11. Фінансовий стан підприємства та методи його оцінки.	8	2	2			4	6				6
Тема 12. Комплексна оцінка фінансового стану підприємства.	8	2	2			4	6				6
Тема 13. Фінансове планування на підприємстві.	8	2	2			4	8	2			6
Тема 14. Фінансова санація підприємства та банкрутство.	8	2	2			4	8		2		6
Тема 15. Економіко-правові аспекти банкрутства підприємств.	8	2	2			4	6				6
Тема 16. Методи оцінки і прогнозування банкрутства підприємств .	8	2	2			4	6				6
Разом за розділом 2	72	18	18			36	60		4		54
Загальна самостійна робота (підготовка до навчальних занять та контрольних заходів)	32					32	44				44
Усього годин	150	32	32			86	150	4	6		140

3.2. Лекційні заняття

№ з/п	Назви тем та короткий зміст за навчальною програмою	Кількість годин	
		ДФН	ЗФН
Розділ 1. Сутність основних понять, засади організації фінансів і рух грошових коштів підприємства			
1	Тема 1. Основи фінансів підприємства. Сутність і функції фінансів підприємств. Основи організації фінансів підприємств. Сфери фінансових відносин підприємств.	2	2

2	Тема 2. Система грошових розрахунків підприємства. Грошовий оборот на підприємстві. Безготівкові розрахунки підприємства та їх форми. Готівкові розрахунки підприємства. Касова дисципліна. Розрахунково-платіжна дисципліна та її вплив на фінансово-господарську діяльність підприємства.	2	
3	Тема 3. Грошові надходження підприємств. Характеристика і склад грошових надходжень підприємств. Доходи від операційної діяльності. Грошові надходження від інвестиційної, фінансової та іншої звичайної діяльності підприємств. Формування валового і чистого доходу.	2	1
4	Тема 4. Прибуток підприємства. Прибуток як результат фінансово-господарської діяльності підприємства. Фактори, що впливають на прибуток підприємства. Прибуток від реалізації продукції та його формування. Розподіл і використання прибутку.	2	
5	Тема 5. Собівартість продажів та їх оцінка. Характеристика собівартості та її складові. Показники витрат по основних видах діяльності, собівартості продажів і витрат періоду. Аналіз впливу собівартості на величину прибутку від продажів. Аналіз поведінки витрат і взаємозв'язку обсягу виробництва, собівартості і прибутку.	2	
6	Тема 6. Оподаткування підприємств. Система оподаткування підприємств. Пряме оподаткування підприємств. Платежі за ресурси. Система непрямих податків та їх вплив на фінансово-господарську діяльність. Оподаткування суб'єктів малого підприємництва.	2	
7	Тема 7. Фінансове забезпечення відтворення основних засобів. Сутність необоротних активів та їх відтворення. Показники стану та ефективності використання основних засобів. Знос і амортизація основних засобів. Сутність і склад капітальних вкладень. Джерела і порядок фінансування капітальних вкладень.	2	
Разом за розділом 1		14	2
Розділ 2. Фінансовий аналіз і планування діяльності підприємства			

8	Тема 8. Організація оборотних коштів на підприємстві. Сутність і основи організації оборотних коштів. Структура оборотних коштів на підприємстві. Джерела формування оборотних засобів. Визначення потреби в обігових коштах. Показники стану і ефективності використання оборотних коштів.	2	
9	Тема 9. Основи кредитування підприємств. Кругообіг коштів підприємств та необхідність залучення кредитів. Методи фінансування і кредитування. Види кредитів, що надаються підприємствам. Банківське кредитування підприємств. Кредитування підприємств за рахунок коштів міжнародних фінансово - кредитних інститутів.	2	
10	Тема 10. Небанківське кредитування підприємств. Комерційне кредитування підприємств. Способи надання небанківських кредитів. Лізингове кредитування підприємств. Види лізингу. Кредитування малих та середніх підприємств.	2	
11	Тема 11. Фінансовий стан підприємства та методи його оцінки. Фінансовий стан підприємства. Інформаційне забезпечення оцінки фінансового стану підприємства. Показники фінансового стану підприємства. Оцінка ліквідності та платоспроможності підприємства. Оцінка фінансової стійкості підприємства. Види фінансової стійкості підприємства.	2	
12	Тема 12. Комплексна оцінка фінансового стану підприємства. Аналіз факторів, показників і кінцевих результатів господарської діяльності. Рентабельність підприємства. Загальна характеристика методів комплексної оцінки господарської діяльності.	2	
13	Тема 13. Фінансове планування на підприємстві. Сутність фінансового планування. Фінансова стратегія підприємства. Принципи і методи фінансового планування. Оперативне фінансове планування та його види.	2	2
14	Тема 14. Фінансова санація підприємства та банкрутство. Поняття „банкрутство”, його сутність та критерії. Фінансова санація підприємств, її економічний зміст та порядок проведення.	2	

15	Тема 15. Економіко-правові аспекти банкрутства підприємств. Законодавство України про банкрутство. Процедура банкрутства. Спрощена процедура банкрутства. Досудова санація. Законодавство України про банкрутство. Економічна безпека та антикризова діяльність підприємства.	2	
16	Тема 16. Методи оцінки і прогнозування банкрутства підприємств . Експертні методи (метод Аргенті (А-рахунок), метод Скоуна, методика компанії EKNST & WEI-INNEY, методика В.В. Ковальова). Економіко-математичні методи (дискримінантний аналіз, кластерний аналіз, дерева класифікації, імітаційне моделювання). Штучні інтелектуальні системи (експертні системи, нейронні мережі). Методи оцінки фінансового стану (приватні, комплексні, матричні, кількісні, якісні, кількісно-якісні, методика	2	
Разом за розділом 2		18	2
Усього годин		32	4

3.3. Практичні (Лабораторні, семінарські) заняття

№ з/п	Назви тем та короткий зміст за навчальною програмою	Кількість годин	
		ДФН	ЗФН
Розділ 1. Сутність основних понять, засади організації фінансів і рух грошових коштів підприємства			
1	Тема 1. Основи фінансів підприємства. Сутність і функції фінансів підприємств. Підприємство – як господарюючий суб’єкт. Основи організації фінансів підприємств. Сфери фінансових відносин підприємств.	2	2
2	Тема 2. Система грошових розрахунків підприємства. Опрацювати приклади. Сутність і значення грошових розрахунків в діяльності підприємства. Безготівкові розрахунки підприємства та їх форми. Рахунки підприємств у банках. Порядок відкриття рахунків у банках.	2	

3	Тема 3. Грошові надходження підприємств. Охарактеризувати в таблиці з прикладами підприємств. Готівкові розрахунки підприємства. Ліміт залишку готівки в касі та його визначення. Розрахунково-платіжна дисципліна та її вплив на фінансово-господарську діяльність підприємства. Види санкцій та пеня.	2	
4	Тема 4. Прибуток підприємства. Характеристика і склад грошових надходжень підприємств. Аудит прибутку у відсотковому співвідношенні. Доходи від звичайної (операційної, інвестиційної, фінансової та іншої звичайної) та надзвичайної діяльності. Формування валового і чистого доходу. Собівартість продажів.	2	
5	Тема 5. Собівартість продажів та їх оцінка. Розрахувати динаміку прибутку. Сутність, види та функції прибутку як результату фінансово-господарської діяльності підприємства. Етапи формування прибутку підприємства. Розподіл і використання прибутку підприємства.	2	
6	Тема 6. Оподаткування підприємств. На прикладах розподілити види податку згідно підприємств. Система непрямих податків та їх вплив на фінансово-господарську діяльність підприємства. Місцеві податки і збори. Оподаткування суб'єктів малого підприємництва.	2	
7	Тема 7. Фінансове забезпечення відтворення основних засобів. Прогноз витрат і їх динаміка на графіках. Сутність необоротних активів та їх відтворення. Показники стану та ефективності використання основних засобів. Знос і амортизація основних засобів. Сутність і склад капітальних вкладень. Джерела і порядок фінансування капітальних вкладень. Визначення мобілізації фінансових ресурсів підприємства. Фінансування витрат на поліпшення основних засобів.	2	
Разом за розділом 1		14	2
Розділ 2. Фінансовий аналіз і планування діяльності підприємства			

8	<p>Тема 8. Організація оборотних коштів на підприємстві. Аудит оборотних коштів. Сутність і основи організації оборотних коштів. Джерела формування оборотних засобів. Визначення потреби в обігових коштах. Показники стану і ефективності використання оборотних коштів.</p>	2	
9	<p>Тема 9. Основи кредитування підприємств. Аналітика відсоткових ставок і видів кредитування. Кругообіг коштів підприємств та необхідність залучення кредитів. Методи фінансування і кредитування. Види кредитів, що надаються підприємствам. Банківське кредитування підприємств.</p>	2	2
10	<p>Тема 10. Небанківське кредитування підприємств. Визначення пріоритетного кредиту. Комерційне кредитування підприємств. Лізингове кредитування підприємств. Кредитування малих та середніх підприємств.</p>	2	
11	<p>Тема 11. Фінансовий стан підприємства та методи його оцінки. Аудит і оцінка фінансового стану підприємства. Фінансовий стан підприємства та інформаційне забезпечення його оцінки. Показники фінансового стану підприємства. Оцінка ліквідності та платоспроможності підприємства. Визначення фінансової стійкості підприємства.</p>	2	
12	<p>Тема 12. Комплексна оцінка фінансового стану підприємства. Аналіз факторів, показників і кінцевих результатів господарської діяльності. Загальна характеристика методів комплексної оцінки господарської діяльності.</p>	2	
13	<p>Тема 13. Фінансове планування на підприємстві. Скласти стратегічний фінансовий план. Сутність, принципи та методи фінансового планування. Фінансова стратегія підприємства. Порядок розробки фінансового плану. Оперативне фінансове планування.</p>	2	

14	Тема 14. Фінансова санація підприємства та банкрутство. Прогноз етатів фінансової діяльності підприємства. Поняття „банкрутство”, його сутність та критерії. Фінансова санація підприємств, її економічний зміст та порядок проведення. Фінансові джерела санації підприємств. Необхідність, функції та завдання інституту банкрутства підприємств. Порядок оголошення підприємства банкрутом та задоволення претензій кредиторів. Фінансова санація на ухвалу господарського суду. Мирова угода. Санація через реорганізацію (реструктуризацію).	2	2
	Тема 15. Економіко-правові аспекти банкрутства підприємств. Схема дій підприємства при перспективі банкрутства. Законодавство України про банкрутство. Процедура банкрутства. Спрощена процедура банкрутства. Економічна безпека та антикризова діяльність підприємства	2	
	Тема 16. Методи оцінки і прогнозування банкрутства підприємств . Економіко-математичні методи (дискримінантний аналіз, кластерний аналіз, дерева класифікації, імітаційне моделювання). Штучні інтелектуальні системи (експертні системи, нейронні мережі). Методи оцінки фінансового стану (приватні, комплексні, матричні, кількісні, якісні, кількісно-якісні, методика	2	
Разом за розділом 2		20	4
Усього годин		32	6

3.4. Самостійна робота

Звіти про самостійну роботу не надаються. Вивчення відповідного матеріалу перевіряється під час поточного та підсумкового контролю знань, виконання поза аудиторної самостійної роботи (на вибір студента).

Завдання для самостійної роботи

студентів з опрацювання питань, які не розглядаються на аудиторних заняттях

№ з/п	Назви тем та короткий зміст за навчальною програмою	Кількість годин	
		ДФН	ЗФН

Розділ 1. Сутність основних понять, засади організації фінансів і рух грошових коштів підприємства

1	<p>Тема 1. Основи фінансів підприємства. Основи фінансів підприємств. Особливості формування статутного капіталу підприємств різних організаційно- правових форм. Організація фінансів у формі акціонерних товариств. Організація фінансів у державних підприємствах. Організація фінансів у казенних підприємствах.</p>	2	6
2	<p>Тема 2. Грошові розрахунки на підприємстві. Переваги та недоліків різних форм безготівкових розрахунків. Методи нарахування амортизації. Організація фінансового аналізу на підприємстві. Методи та моделі фінансового аналізу підприємства. Комплекс і класифікація показників оцінки фінансового стану підприємства. Розрахунки платіжними дорученнями. Розрахунки платіжними вимогами-дорученнями. Розрахунки платіжними вимогами. Розрахунки із застосуванням розрахункових чеків. Розрахунки за акредитивами. Вексельна форма розрахунків. Розрахунки заліку взаємної заборгованості. Особливості розрахунків в електронних системах типу «клієнт-банк».</p>	2	6
3	<p>Тема 3. Грошові надходження підприємств. Характеристика і склад грошових надходжень підприємства у процесі його виробничо-господарської діяльності. Організація фінансового аналізу на підприємстві. Методи та моделі фінансового аналізу підприємства. Комплекс і класифікація показників оцінки фінансового стану підприємства. Експрес-аналіз фінансового стану підприємства. Критерії і принципи оцінювання фінансових показників.</p>	2	

4	<p>Тема 4. Прибуток підприємства. Методика підготовки аналітичного висновку і звіту про проведений аналіз. Методика порівняльної рейтингової оцінки діяльності підприємств. Фактори, що впливають на виручку від реалізації продукції. Планування виручки й оперативний контроль за надходженням виручки від реалізації продукції. Грошові надходження від інвестиційної, фінансової та іншої звичайної діяльності. Операційний левеїджд і підприємницький ризик. Розрахунок маржі безпеки й коефіцієнта фінансової тривкості. Доходи і збитки від надзвичайних операцій. Формування загального валового й чистого доходу.</p>	2	6
5	<p>Тема 5. Собівартість продажів та їх оцінка Виручка від реалізації продукції/ послуг – основне джерело доходів підприємства. Фактори, що впливають на виручку від реалізації продукції. Планування виручки й оперативний контроль за надходженням виручки від реалізації продукції. Прибуток від надзвичайних і фінансових операцій. Методи розрахунку прибутку від реалізації продукції. Розподіл і використання прибутку.</p>	2	6
6	<p>Тема 6. Оподаткування підприємств Правові засади оподаткування прибутку підприємств. Сплата підприємствами непрямих податків. Податок на додану вартість та його вплив на діяльність підприємства. Сплата акцизного збору. Митні платежі. Платежі (збори) на загальнообов'язкове державне пенсійне і соціальне страхування. Місцеві податки й збори. Оподаткування суб'єктів малого підприємництва.</p>	4	6
7	<p>Тема 7. Фінансове забезпечення відтворення основних засобів Оцінка ліквідності і платоспроможності. Показники ділової активності. Показники рентабельності. Аналіз фінансової стійкості підприємства. Ринкові показники Комплексна оцінка фінансового стану підприємства.</p>	4	6
Разом за розділом 1		18	42
Розділ 2. Фінансовий аналіз і планування діяльності підприємства			

8	<p>Тема 8. Організація оборотних коштів на підприємстві</p> <p>Вплив вибору джерела формування оборотних коштів на фінансову стійкість підприємства. Показники стану й ефективності використання оборотних коштів. Визначення наявності власних оборотних коштів. Показники використання оборотних коштів. Способи прискорення оборотності оборотних коштів.</p>	4	6
9	<p>Тема 9. Основи кредитування підприємств</p> <p>Загальна характеристика банківських кредитів. Методика оцінки платоспроможності позичальника та порядок надання кредиту. Порядок нарахування відсотків за депозитними й кредитними операціями. Порядок погашення банківського кредиту.</p>	4	6
10	<p>Тема 10. Небанківське кредитування підприємств</p> <p>Кредитування малих підприємств. Фінансово-кредитна підтримка суб'єктів підприємницької діяльності. Кредитування підприємств за рахунок коштів міжнародних фінансово-кредитних інститутів. Кредитування підприємств за рахунок відкриття кредитних ліній міжнародними валютно-кредитними організаціями. Кредитування експорту вітчизняних підприємств за рахунок ресурсів міжнародних фінансово-кредитних інститутів.</p>	4	6
11	<p>Тема 11. Фінансовий стан підприємства та методи його оцінки</p> <p>Сутність і склад капітальних вкладень Джерела і порядок фінансування капітальних вкладень Фінансування ремонту і модернізації основних фондів.</p>	4	6
12	<p>Тема 12. Комплексна оцінка фінансового стану підприємства</p> <p>Документація фінансової звітності підприємства: бухгалтерський баланс, звіт про фінансові результати, звіт про рух грошових коштів. Оцінка ліквідності і платоспроможності. Показники ділової активності. Показники рентабельності. Аналіз фінансової стійкості підприємства. Ринкові показники Комплексна оцінка фінансового стану підприємства.</p>	4	6

13	Тема 13. Фінансове планування на підприємстві Зміст поточного фінансового плану та порядок його складання. Зміст і значення оперативного фінансового плану. Платіжний календар. Фінансування підприємств малого бізнесу. Функції малого бізнесу в ринковій економіці та його організаційні форми. Фінансові ресурси малого бізнесу. Джерела фінансування малого бізнесу. Державна підтримка малого бізнесу. Регіональна програма розвитку малого бізнесу.	4	6
14	Тема 14. Фінансова санація підприємства Економіко-правові аспекти санації та банкрутства підприємства. Необхідність, функції та завдання інституту банкрутства підприємств. Порядок оголошення підприємства банкрутом. Задоволення претензій кредиторів. Фінансова санація на ухвалу господарського суду. Мирова угода. Санація через реорганізацію (реструктуризацію). Приховане, фіктивне та навмисне банкрутство.	4	6
15	Тема 15. Економіко-правові аспекти банкрутства підприємств. Досудова санація. Законодавство України про банкрутство	4	6
16	Тема 16. Методи оцінки і прогнозування банкрутства підприємств . Експертні методи (метод Аргенті (А-рахунок), метод Скоуна, методика компанії EKNST & WEINNEY, методика В.В. Ковальова).	4	6
Разом за розділом 2		32	54
Усього годин за розділами		54	96
Підготовка до навчальних занять та контрольних заходів		32	44
Усього годин		86	140

4. Індивідуальні завдання

З метою покращення успішності студента та підвищення балів за його поточний контроль, студенту протягом семестру може додатково надаватися індивідуальне завдання (у вигляді реферату) за такими темами:

1. Сучасні засоби та форми розрахунків: електронні системи типу «клієнт-банк», «клієнт-інтернет-банк», «телефонний банкінг» та інші.
2. Взаємовідносини підприємств України з ЄБРР.

3. Кредитування малого бізнесу в Україні на основі використання зарубіжного досвіду.
4. Кредитування середнього бізнесу в Україні на основі впровадження зарубіжного досвіду.
5. Дебіторська заборгованість підприємства та форми її рефінансування.
6. Кредиторська заборгованість її пролонгація та реструктуризація.
7. Використання зарубіжного досвіду при здійсненні фінансової санації підприємств.

5. Методи навчання

Під час викладання курсу використовуються такі методи навчання: інформаційно-ілюстративний, метод проблемного викладу, розв'язування задач та ситуаційних завдань, тестування, виступ з рефератом, а також методи інтерактивного навчання (ділові ігри, круглі столи тощо).

Основними видами навчальних занять згідно з навчальним планом є:

- лекції;
- лабораторні заняття;
- семінарські заняття;
- самостійна позааудиторна робота студентів (СРС).

6. Методи контролю

Форми проведення поточної перевірки протягом семестру:

- ❖ усна співбесіда;
- ❖ письмове фронтальне опитування;
- ❖ письмова перевірка з урахуванням специфіки предмету;
- ❖ експрес-контроль (тестовий);
- ❖ колоквіуми;
- ❖ консультація з метою контролю;
- ❖ домашнє завдання групового чи індивідуального характеру;
- ❖ перевірки виконання самостійної роботи.

Підсумковий (залік, екзамен) контроль проводиться тільки за 100-бальною шкалою, з якою є узгодженими 4-бальна шкала і шкала ECTS (табл.1). Завдяки такому узгодженню шкал отримується один і той же об'єктивний результат оцінювання знань.

7. Критерії оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти

7.1. Критерії оцінювання студентів денної форми здобуття освіти

Оцінювання здійснюється за 100 – бальною шкалою, національною 4 – бальною шкалою та шкалою ECTS.

Підсумкова оцінка за 100 – бальною шкалою визначається на основі проведення поточного та підсумкового екзаменаційного контролю. Для розподілу балів за окремими видами оцінювання використовують таку формулу:

$$50 (\text{ПК}) + 50 (\text{Е}) = 100,$$

де: **50 (ПК)** – 50 максимальних балів з поточного контролю (ПК), які може набрати студент за семестр;

50 (Е) – 50 максимальних балів, які може набрати студент за екзамен. Результати поточного контролю оцінюються за чотирибальною («2», «3», «4», «5») шкалою.

Таблиця 1

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
74-81	C		
64-73	D	задовільно	
60-63	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Поточний контроль дисципліни проводиться у формі усного опитування та письмового експрес-контролю на практичних заняттях, виступів студентів при обговоренні питань на семінарських заняттях, комп'ютерного тестування.

Критерії поточного оцінювання знань студентів

Оцінка	Критерії оцінювання
5 ("відмінно")	В повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно самостійно та аргументовано його викладає під час усних виступів та письмових відповідей, глибоко та всебічно розкриває зміст теоретичних питань та практичних/розрахункових завдань, використовуючи при цьому нормативну, обов'язкову та додаткову літературу. Правильно вирішив усі завдання. Студент здатен виділяти суттєві ознаки вивченого за допомогою операцій синтезу, аналізу, виявляти причинно-наслідкові зв'язки, формувати висновки і узагальнення, вільно оперувати фактами і відомостями.
4 ("добре")	Достатньо повно володіє навчальним матеріалом, обґрунтовано його викладає під час усних виступів та письмових відповідей, в основному розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, використовуючи при цьому нормативну та обов'язкову літературу. Але при викладанні деяких питань не вистачає достатньої глибини та аргументації, допускаються при цьому окремі несуттєві неточності та незначні помилки. Правильно вирішив більшість розрахункових/тестових завдань. Студент здатен виділяти суттєві ознаки вивченого за допомогою операцій синтезу, аналізу, виявляти причинно-наслідкові зв'язки, у яких можуть бути окремі несуттєві помилки, формувати висновки і узагальнення, вільно оперувати фактами та відомостями.
3 ("задовільно")	В цілому володіє навчальним матеріалом, викладає його основний зміст під час усних виступів та письмових розрахунків, але без глибокого всебічного аналізу, обґрунтування та аргументації, допускаючи при цьому окремі суттєві неточності та помилки.
2 ("незадовільно")	Не в повному обсязі володіє навчальним матеріалом. Фрагментарно, поверхово (без аргументації та обґрунтування) викладає його під час усних виступів та письмових розрахунків, недостатньо розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, допускаючи при цьому суттєві неточності, правильно вирішив окремі розрахункові/тестові завдання. Безсистемне відділення випадкових ознак вивченого; невміння робити найпростіші операції аналізу і синтезу; робити узагальнення, висновки.

В кінці семестру обчислюється середнє арифметичне значення (САЗ) усіх отриманих студентом оцінок з наступним переведенням його у бали за формулою:

$$ПК = \frac{50 \times САЗ}{5} = 10 \times САЗ.$$

- ✓ бал з поточного контролю може бути змінений за рахунок заохочувальних балів:
- ✓ студентам, які не мають пропусків занять протягом семестру (додається 2 бали);
- ✓ за участь в університетських студентських олімпіадах, наукових конференціях (додається 2 бали), на міжвузівському рівні (додається 5 балів);
- ✓ за інші види навчально-дослідної роботи бали додаються за рішенням кафедри.

7.2. Критерії оцінювання студентів заочної форми здобуття освіти

Розподіл балів для студентів заочної форми є таким:

$$30 (ПК) + 70 (КР+Е) = 100$$

30 (ПК) – 30 максимальних балів з поточного контролю (ПК), які може набрати студент під час настановчої та лабораторно-екзаменаційної сесії.

70 (КР+Е) – бали за виконання тематичної самостійної роботи у міжсесійний період за програмою курсу.

8. Навчально-методичне забезпечення

1. Куницька-Іляш М.В. Фінанси підприємства. Методичні рекомендації для підготовки до практичних занять здобувачів вищої освіти ОП «Менеджмент». – Львів, 2021. – 60с.

2. Куницька-Іляш М.В. Фінанси підприємства. Методичні рекомендації для підготовки до самостійного вивчення тематики дисципліни для здобувачів вищої освіти ОП «Менеджмент». – Львів, 2021. – 43 с.

3. Куницька-Іляш М.В. Фінанси підприємства. Методичні рекомендації для практичних занять та самостійного вивчення тематики дисципліни для здобувачів вищої освіти заочної форми навчання ОП «Менеджмент». – Львів, 2021. – 43 с.

Інтерактивний комплекс навчально-методичного забезпечення дисципліни;

4. Комплекс навчально-методичного забезпечення дисципліни на віртуальних платформах;

5. Конспект лекцій на паперовому та електронному носіях;

6. Роздатковий матеріал.

9. Рекомендована література

Базова:

1. Господарський кодекс України. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.rada.gov.ua>
2. Податковий кодекс України. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.rada.gov.ua>
3. Конституція України від 28 червня 1996 р. No 254к/96-ВР // Офіційний сайт Верховної Ради України. – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=254%EA%2F96-%E2%F0>.
4. Господарський кодекс України від 16.01.2003 No 436-IV // Верховна Рада України [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/436-15>.
5. Податковий кодекс України від 02.12.2010 No 2755-VI. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/2755-17>
6. Цивільний кодекс України від 16.01.2003 No 435-IV // Верховна Рада України [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/435-15>.
7. Про акціонерні товариства : Закон України від 17.09.2008 No 514-VI // Верховна Рада України [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/514-17>.
8. Про банки і банківську діяльність : Закон України від 07.12.2000 No 2121-III // Верховна Рада України [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2121-14>.
9. Бедринець М. Д., Довгань Л. П. Фінанси підприємств: навч. посіб. К.: Центр учбової літератури, 2018. 292 с.
10. Бердар М. М. Фінанси підприємств: навч. посіб. К.: Центр учбової літератури, 2010. – 352 с.
11. Бойчик І.М. Економіка підприємства: підручник. К.: Кондор - Видавництво, 2016. – 378 с.
12. Гриценко Л. Л. Фінанси підприємств. Практикум : навч. посіб. К., 2014. – 284 с.
13. Добрава Н. В. Основи бізнесу : навч. посіб. Одеса, 2018. 305 с.
14. Л. С. Шевченко. Економіка підприємства: навч. посіб. Х.: Нац. ун-т «Юрид. акад. України ім. Ярослава Мудрого», 2011. 208 с.
15. Ситник Н.С., Стасишин А.В. Кравчук О. М. Фінансова діяльність суб'єктів підприємництва: навч. посіб. К.: Центр учбової літератури, 2010. 503 с.

Допоміжна:

16. Kunytska-Iliash M., Vasylytsiv T., Lupak R., Shtec T. Trends of State Policy to Improve Structural Characteristics of the Digital Economy Sector. The WSB University in Poznan Research Journal. 2020, Vol. 89, P.41-54.
1. Куницька-Іляш М.В. Концептуально-методичні підходи до ідентифікації типологічних та логічно-структурних характеристик пріоритетних галузей національної економіки. Бізнес Інформ. 2021, № 4. С. 17-23.

2. Куницька-Іляш М.В. Місце фінансової безпеки галузі в структурі національної безпеки. Вісник Хмельницького національного університету. Серія: «Економічні науки». 2021, Вип. 3. С. 29-34.
3. Василик О. Д. Теорія фінансів. Підручник. К.: КІОС, 2011. С. 416
4. М. В.Куницька-Іляш, Н. В. Наконечна, Р. Л. Лупак Проіоритети державної політики дефшоризації податків Вісник Хмельницького національного університету №1 С. 252-254
5. М. В.Куницька-Іляш, Політика протидії відмиванню коштів із використанням офшорних юрисдикцій як чинник хміцнення фінансової бнзпеки держави Р.Лупак, М.Куницька-Іляш Український журнал прикладної економіки 6 (1), 185 – 190

10. Інформаційні ресурси

1. Офіційний веб-сайт Державної служби статистики України. URL: <http://www.ukrstat.gov.ua>.
2. Інтернет-портал для управлінців. Офіційний веб-сайт. URL: <http://www.management.com.ua>.
3. Офіційний веб-сайт Міністерства розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства України. URL: <http://www.me.gov.ua>.
4. Офіційний веб-сайт Української асоціації маркетингу. URL: <http://uam.in.ua>.
5. Офіційний веб-сайт Верховної Ради України. URL: www.rada.gov.ua.
6. Офіційний веб-сайт Головного управління статистики у Львівській області. URL: <http://lv.ukrstat.gov.ua>

